

متن پرسش

با سلام: با دقتی که در جواب ۲۱۰۵۰ تان کردم و رجوع به سوره توحید و حدید متوجه شدم جز با نگاه عرفا این آیات مفهوم نخواهد شد. منازل السائرین را اندکی مطالعه کردم و نیز چندی پیش در مسجدی تصادفاً بخش‌هایی از کتاب «نفحات الرحمانیة فی الواردات القلیبیه» بانو امین را مطالعه کردم و متوجه شدم که جانم تشنه این نحوه از معارف است. دیشب کتاب «در حکمت و معرفت» مجموعه مقاله‌ها و مصاحبه‌های حکمی معرفتی استاد سید جلال الدین آشتیانی را حسب درک ناقص خویش مطالعه می‌کردم و فهمیدم که چه معارفیست که ما با معطل کردن خود به برخی شک و شبهه‌ها از آن جا ماندیم سوالاتی از محضرتان دارم ۱. چگونه این شوقی که به عرفان پدید آمده را بارور کنم چه اینکه در دوران شک چنان در گناه تاختم که رها شدن از آنها آسان نیست. ۲. احساس خسران محض نسبت به این دوران چندساله را چگونه برطرف کنم بسیار احساسی عذاب دهنده است افسوس که در آن دوران خود را زیرک تر و عاقل تر از بقیه می‌دانستم غافل از کریمه «قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا» ۳. مرحوم آشتیانی می‌فرماید یکی از اساتید فرمود، فصوص ابن عربی را نمی‌شود فهمید. عرض کردم در سنین جوانی «آن بهار زندگانی» باید یکی از آثار عرفانی از جمله اشعته اللمعات را نزد کسی که خوب بفهمد مقدمتاً خواند، بعد رفت سراغ فصوص و نزد معلم این فن زیرا فراگیری دقیق اصطلاحات و مسائل آن در سنین بالاتر از سی سالگی ممکن نیست. یک - سر عدم امکان یادگیری عرفان بعد از سی سالگی چیست و دو - من در شرف سی سالگی ام و از اولیات معارف بی بهره هیچ راهی من متصور نیست اگر نه با این خسران مضاعف چه کنم از دست دادن عمر و عدم امکان یادگیری معارف در بقیه عمر. ۴. مرحوم جلال آشتیانی مورد تاییدتان و دارای عالم است؟ و چه سیر مطالعاتی از ایشان توصیه می‌کنید با ایشان شروع کنم یا سیر دیگری را توصیه می‌کنید چون جواب جان خویش را در علامه آشتیانی یافتم البته سیر خودتان را سابق کار می‌کردم نتوانستم ادامه دهم و به توصیه خودتان ادامه ندادم البته آن وقت عقلانی می‌اندیشیدم و حال عرفانی شاید با نگاه جدید امکان مطالعه آثارتان فراهم آید به غیر از آثار خودتان سیری را ارائه فرمایید. ۵. نظرتان راجع به بانو امین و کتب ایشان چیست؟ ۶. واقعاً مراحلی که در منازل السائرین آمده برای هر سالکی به همین ترتیب خواهد بود و این ترتیب واقعی است یا صرفاً ذوق خواجه چنین بوده دروغ که ما هنوز به یقظه اش هم نرسیدیم.

التماس دعا

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- بحث باور به موضوعات عرفانی در میان نیست که باز دوگانگی بین عالم و معلوم به میان آید. بلکه در عرفان این خود انسان است که جانش عین احساس حقایق می شود ۲- قرآن می فرماید: هر آن کس که در مسیر عمل صالح و ایمان حقیقی قرار گرفت؛ «فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً». ۳- بنده هنوز هم بحث «معرفت نفس» و «خویشتن پنهان» را پیشنهاد می کنم ۴- آثار مرحوم سید جلال الدین آشتیانی یک اقیانوس است، نمی شود برای آن سیر مطالعاتی تعیین کرد. باید به کمک مقدمات قبلی وارد سخنان ایشان شد ۵- خیلی خوب است به خصوص «نفحات الزحمانیه» حاجیه خانم امین ۶- جناب پیر هرات بعد از طرح «صد میدان» در اواخر عمر که در سلوک و عرفان عملی به پختگی و اجتهاد رسیده اند، به تنظیم «منازل السائرین» اقدام می کنند که اثری است فوق العاده ارزشمند و چنانچه با استاد خوانده شود، متوجه می شویم قصه‌ی همه‌ی ابعاد همه‌ی انسان‌ها است. موفق باشید